

SKØYEN ROTARY RAPPORT

(Informasjonskomite: Eva Fosse, John C. Bennett, Svein Erik Brodal, Trygve Lindeberg, Jan-Henry Næss)



Charter dato: 27. november 1987

MÅNEDSBREV - NOVEMBER

Nummer 10, 4. årgang

1993



"Jeg skjønner godt at folk er kritiske overfor pressen. Men i stedet for å kritisere vil jeg heller finne forklaringen på hvorfor vi får så mange overtramp. Først da kan vi si noe om hvordan situasjonen kan endres. Det er ikke nok å si at noe er galt."

SVENNIK HØYER

Svennik Høyer (62) er for pressen som Henry Valen er for politiske meningsmålinger, sies det. - Det har jeg aldri hørt før. Men jeg jobbet jo hos Valen en gang, er Svenniks tørre kommentar. Det var også Henry som fikk ham inn i Skøyen Rotary Klubb.

- Den oppstod på to andre sosiale nettverk, Studentenes Roklubb og Swim og Trim. Henry var i det sistnevnte. En gang jeg møtte ham ved Vestkantovets grønnsakforretning, ga han klar melding om at jeg skulle inn i SRK. Dermed var jeg med, nesten fra begynnelsen, minnes Svennik. Den første tiden ble vår tredje president litt forskrekket over at det var visse trekk ved Rotary som minnet om speiderbevegelsen. - Men det er lett å overse, sier han i dag.

I all sin yrkesaktive tid har professoren jobbet med samfunns- og presserelaterte fag. Det begynte med fredsforskning hos professor Arne Næss da han var ved Fridtjof Nansen-stiftelsen. Et helt naturlig sted for Svennik - hans morfar var jo Fridtjof Nansen. Men den berømte bestefaren døde ett år før Svennik kom til verden. Presseforskning ble det ved Institutt for presseforskning, som etterhvert endret navn til Institutt for medier og kommunikasjon. Her ble han dosent i 1970 og professor i 1988. Tittelen på hans magisteravhandling fra 1959 var "Innholdsanalyse av lederartikler". Doktorgradens emne var "Norsk presse mellom 1860 og 1960. Strukturutvikling og politiske mønstre".

Den eneste erfaring han har fra aktiv presse, er et par sommervikariater i Høyres Pressebyrå mens han ennå var student på midten av 1950-tallet. - Jeg hadde lyst til å bli aktiv journalist. Men det var veldig vanskelig å komme innenfor. Sjefredaktør Ranik Halle i HP var den eneste som ga meg en sjanse. Det var to morsomme sommere. Jeg var byråets spisende medarbeider, gikk på alle mottakelser som de andre ikke ville dekke.

Siden skrev Svennik Høyer noen utenrikspolitiske artikler. Under arbeidet med sin magisteravhandling fikk han sitte på Arne Næss' kontor, et klasseværelse i gamle Halling skole. Da den var fullført spurte Næss om han ville være hans assistent. - Det ene tok det andre, minnes Svennik.



"Om vi är starka, kommer vår styrka att tala för sig själv. Om vi är svaga, kommer ord inte att hjälpa."

--- USAs tidigare President
John F. Kennedy

Om dagens mediestudenter har professoren gjort seg opp sine meninger. - Vi har de unge som har erfaring fra universitetet. Samfunnsviterne er mest realistiske. Filologene, særlig de med idehistorie, har ikke det praktiske grep på journalistikken. De mangler den analytiske, tankemessige evne som må til for å passe inn i de mange tannhjul som media er. Fine er de som har yrkesbakgrunn. Vi får stadig flere studenter med tung erfaring fra TV, radio, forskjellige aviser og informasjonsvirksomhet.

Svenniks studenter lærer - blant mye annet - litteraturanalyse, anvendt på journalistikk, mediehistorie, pressestruktur og konkurransevilkår. Også om forståelighet og hvilke elementer i en tekst som er vanskelige eller lette å forstå. Andre viktige emner er opinionsdannelse, påvirkning, medie- ideologi og filosofi.

Professoren er opptatt av jus og etikk i pressen, men lei av å uttale seg om problemet. - Jeg skjønner at folk er kritiske overfor pressen. Men i stedet for å kritisere vil jeg heller finne forklaringen på hvorfor vi får så mange overtramp. Først da kan vi si noe om hvordan situasjonen kan endres. Det er ikke nok å si at noe er galt.

Sier Svennik Høyer og konstaterer at personifiseringen og dramatiseringen er typisk for løssalgspressen. De skal selge - da må folk se overskriftene på seks meters avstand. I disse avisene er kropp og sjel delt: Nyhetssiden, som ikke skyr noen midler for å få salget opp. Og kommentar- og lederavdelingen, som lever et helt annet liv og ofte produserer høyverdig stoff. - Vi kan oppdra journalistene mye bedre ved å rose det som er godt. Og husk at etikken er avhengig av tidenes skiftninger, påpeker Svennik.

Faget tar overhånd i dette intervjuet. Vi får ikke tid til å spørre om privatlivet. Men på tampen får vi vite at Svennik er gift for annen gang med en svensk kone som liker godt å treffe nye mennesker. De har begge barn som har flyttet ut. Mye av deres omgangskrets er knyttet til SRK og Skøyen Inner Wheel. Ekteparet Høyer har to hytter, en på fjellet og en ved sjøen, og liker godt å gå i fjellet, sommer som vinter. - Min kone er ivrigere på ski enn jeg er, og hyttelivet tar så mye av vår tid at vi ikke har tid til andre hobbyer, forteller Svennik.

Det som opptar ham mest for tiden er arbeidet med Pressens historie. Deadline er 1. august neste år. - Det er så utrolig mye å skrive om. Første utkast er klart, men hullene må fylles. Jeg har en kontrakt på 420 sider, men må antagelig anmode forlaget om å få den utvidet, sukker professoren, som tidligere har vært formann i Norsk Presseuseum.

De siste tre årene har Svennik vært opptatt av å utvikle samarbeidet med de baltiske land. (Det forplikter å ha en morfar som heter Fridtjof Nansen). Da han besøkte Estland i 1990, inviterte han universitetslærere til Oslo. I 1991 kom seks lærere, to fra hvert av de tre universitetene. Han oppfordret dem til å skrive en bok om den nåværende situasjon, og er konsulent og medforfatter av boken. Den ble presentert på den norske ambassaden i Tallin 17. november, samme dag som SRK mesket seg med lutefisk på Engebret. Det var derfor vi måtte savne Svenniks lune nærvær.

Eva Fosse

Den fornemste egenskapen jeg vet om, har de som evner å gi andre mennesker følelsen av verd.

Karsten Isachsen



november-refleksjonen-november-refleksjonen-november

HÅNDTRYKKET

*Gå sakte menneske
Søk en høyere gjerning
Trykk den lidendes hånd*

*Gi ham din hånd
Han som står rådløs
ved veikryssene din bror*

*Håndtrykk lønnes ikke
med kongens mynt min venn
for håndtrykket lønner seg selv*

*Det er fødsel
to hender møtes
en høyere gjerning fødes*

*Gå sakte og let
etter de rådløse hender
Hvert håndtrykk føder en stjerne*

Dixi

Svein Erik Brodal
har valgt dette diktet av
Arnold Eidslott
som sin november-refleksjon

november-refleksjonen-november-refleksjonen-november

KOMITEE NES SPALTE

PRAKSISPLASS?

Er du arbeidsgiver, eller kan du via andre arbeidsgivere se mulighet for å gi

idssøkende en ny sjanse?

Arbeidskontorene har stimuleringsordninger:

1) Praksis plass for ungdom (under 20 år) - alle utgifter dekkes i inntil 26 (40) uker.

2) Arbeidskontoret kan dekke 50% av lønn inntil 6 måneder i visse tilfeller.

Vikar fra Arbeidskontoret når dine ansatte tar videreutdanning, dekkes med inntil 12.750 pr. mnd. inntil 10 mnd., eventuelt lengre med en ny vikar.

3) Økonomisk bistand til opplæring av nyansatte.

Ser du muligheter? Ta kontakt med en av oss i samfunnskomiteen eller nærmeste Arbeidskontor.

Hilsen Samfunnskomiteen

PÅ BESØKSRUNDE?

Har du tenkt å møte i noen andre klubber de følgende ukene?

På siste side i Guvernørens månedsbrev for november er en oversikt over en del spennende foredrag. Prøv å få med noen!

EF og den globale utfordring.

av Nils E. Grøholt

I vår EF debatt er det den enkelte interessegruppes kortsiktige velferd samt litt tilfeldige teknisk/økonomiske detaljer som dominerer. Dette er naturlige problemstillinger å drøfte, og de angår den enkelte av oss i dag. Løfter vi imidlertid blikket utover den nærmeste tidshorisont, og diskuterer løsninger på problemstillinger som vil være vesentlige for våre barnebarn og oldebarn istedet for oss, så tror jeg debatten vil få et helt annet innhold.

I det tidsperspektivet, 50 - 75 år, synes det å være stor grad av enighet om at de helt overskyggende problemene på jorden vil være global overbefolkning og global miljøforurensning. Disse problemene vil i høy grad også angå oss. Både indirekte gjennom at vi er en del av det internasjonale samfunn, og direkte gjennom forurensning av vårt miljø og av et sterkt befolkningspress inn mot Norge.

Jordens befolkning vil da kunne være i området 10 milliarder, eller det doblet av i dag. Det gjøres mange tiltak både gjennom opplysning og tvang for å begrense folkeveksten. I forhold til problemet er imidlertid tiltakene for små og vil virke for langsomt, slik at en dobling av jordens folketall i løpet av et par generasjoner neppe kan unngås. Vi vet også at om alle folk skal kunne ha en levelig minstestandard, så er jordens bæreevne i området 6 - 7 milliarder.

Befolkningsveksten vil i hovedsak komme i u-landene, og vil lede til økende konflikt og kaos der. Folkestrømmen fra disse områdene inn til i-landene vil øke sterkt. For å kunne styre jordens utvikling gjennom en slik periode og frem mot en stabil likevekt, tror jeg det vil kreves både en overlegen militærmakt og betydelige økonomiske ressurser. FN kunne være en slik makt, men med sin avhengighet av medlemmenes tilslutning, blir den for svak og lite handlingsdyktig i forhold til problemet. Et mer realistisk alternativ tror jeg kan være at det vil etableres 2-3 supermakter i tillegg til USA. Disse vil ha tilstrekkelig militære styrker til å kunne være et verdenspoliti, og beslutningskraft nok til effektivt å bruke makten. Samtidig vil de ha nådd et teknisk/økonomisk nivå der krig for å utvide sin makt blir meningsløs, og global folkevekst samt miljøforurensning blir de største trussler. Et forent Europa kan bli en slik makt, og i det fjerne Østen vil det bli minst en slik makt.

Makten i et forent Europa vil ikke direkte bli synnerlig påvirket av om Norge er med eller ikke. Imidlertid vil vi på grunn av oljen kunne fremstå som et vellykket eksempel på nasjonal uavhengighet, og dermed bidra til at dannelsen av det forente Europa går saktere. Dersom ikke Europa i global sammenheng hurtig nok blir en slik supermakt som antydnet, vil det bidra til at løsningen av de globale problemene går saktere og dermed at konsekvensene, også for Norge, blir større.

Konsekvensene av folkeveksten vil først og fremst bli dramatisk i u-landene, både i form av personlige tragedier og sterkt øket miljøforurensning. Dernest vil mindre, velstående land som ikke effektivt kan forsvare seg mot det økende presset fra folk som vil inn, få store problemer. Norge utenfor et forent Europa vil klart være et attraktivt mål for desperate folk på flukt, og med omfanget av tilstrømmingen vil vi på egen hånd vanskelig kunne styre utviklingen.

Konsekvensene av miljøforurensningene vil vi få enten vi er innenfor eller utenfor Europa. Dersom vi innenfor Europa kan bidra til at disse problemene løses mer effektivt både med økonomiske og militære midler, vil det selvsagt være gunstigere også for oss.

Hvorvidt vi velger å stå innenfor eller utenfor EF vil neppe få de store konsekvensene for oss selv eller for våre barn. Var valget tidsbegrenset til det, ville den debatten vi nå fører være høyst relevant. Problemet er imidlertid som påvist langt større. Min oppfatning er at vi har en sterk moralsk forpliktelse til å være med og ofre noe for en mulig bedre global fremtid. Bortsett fra det mener jeg også at vår egen nytte med et perspektiv ut over omkring 50 år klart tilsier at vi bør bidra nå til at EF blir sterkest mulig. Vil noen likevel stå utenfor og samtidig være meningsberettigede, må det være fordi de kan komme opp med et bedre, konkret og troverdig alternativ til å møte langsiktige, globale problemer.

En rekke nei-folk mener å ha gode nok globale alternativ, men ingen av de jeg har lest baserer seg på annet enn idelle fremtidstanker. I en verden med etniske, religiøse og nasjonale strider, er disse tankene vanskelig realiserbare i dag. Med de klare utviklingstrekk for befolkning og miljø, vil de sikkert ikke være egnede i en mer kaotisk fremtid. EF er selv et eksempel på hvor vanskelig det er å få til ideelle, overnasjonale løsninger. EF prosessen er imidlertid kommet et så godt stykke på vei i løpet av 30 år at EF som institusjon nå sikkert vil fortsette å utvikle seg til fordel for sine medlemmer. Jeg anser EF som det mest realistiske alternativ dersom vi innen det er alfort sent konkret vil bidra til å gjøre jorden fortsatt levelig om noen generasjoner. Velger vi å stå utenfor, vil forhåpentligvis andre likevel gjøre jobben som må gjøres. De kommer imidlertid til å ta seg skikkelig betalt, og Norge må nok på forskjellig vis måtte betale minst sin del av regningen.

En annen sak er at Norge på grunn av historie, størrelse, kultur og økonomi kan ha forutsetninger for å utvikle spesielle modeller som kan være nyttige verktøy i prosessen mot en balansert verden. Et slikt arbeide burde ikke et medlemskap i EF være noen hindring for. Snarere tvert imot bør Norge da kunne konsentrere mer oppmerksomhet om en slik oppgave, og også gjennom EF få større gjennomslag for mulige modeller.

Det er ikke lett å komme igjennom alle påstander som presenteres og ta egne beslutninger. Men med de fremtidsproblemer som det er stor enighet om, er det nødvendig at hver av oss bruker vår egen jordnære sans når vi skal velge løsninger vi tror på. For å utvikle vår innsikt bør hver enkelt av oss jevnlig diskutere denne problematikken med folk vi kommer i kontakt med. DET STÅR OM VÅRE BARNEBARNS FREMTID, OG IKKE OM VÅR.

Rotary-motto 1993/1994:

**TRO PÅ DET DU GJØR
OG GJØR DET DU TROR PÅ**

